

Toegankelijkheidsonderzoek

WEBSITE OF APPLICATIE

Participatieraad Heerenveen

<https://www.participatieraadheerenveen.nl/>

BEOOGD CONFORMITEITSNIVEAU

[WCAG 2.1 Level AA](#)

SCOPE

Zelf samengestelde steekproef

OPDRACHTGEVER

Gemeente Heerenveen

UITGEVOERD DOOR

Sophie Ragas (Adviseur Digitale Toegankelijkheid)

VERSIE *	DATA VAN DE AUDIT(S)	AUTEUR	OPMERKING
1	4 februari 2021	Sophie Ragas	Initiële audit
2	13 april 2021	Roel Van Gils	Gebruikte technologieën toegevoegd
3	23 juni 2021	Sophie Ragas	URL-lijst toegevoegd

(*) Het rapport met het hoogste versienummer vervangt alle eventuele eerdere versies.

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	5
Onderzoeksmethode	6
Toepassingsgebied ('scope') van het onderzoek	7
Technology Baseline	7
Gebruikte technologieën	7
Steekproeflijst	8
Algemene samenvatting	9
Steekproef	9
Overzicht	11
Sample 1 Homepage	15
Issue 1.1 Skiplink werkt niet	15
Issue 1.2 Skiplinks verborgen voor screenreaders	16
Issue 1.3 Menu krijgt niet volle focus	17
Issue 1.4 RSS link in footer is leeg	19
Issue 1.5 Contrast links in navigatieblokken niet voldoende	20
Issue 1.6 Contrast items in header niet voldoende	21
Issue 1.7 Contrast sluit menu-knop niet voldoende	23
Issue 1.8 Focusindicatoren niet duidelijk of onvolledig.	26
Issue 1.9 Links niet onderlijnd	27
Issue 1.10 Sla geen kopniveaus over (aanbeveling)	28
Issue 1.11 Accessibility toolbar overbodig (aanbeveling)	28

Sample 2 Even voorstellen	30
Issue 2.1 Aside-element opgenomen in een andere landmark (aanbeveling)	30
Issue 2.2 ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen	31
Issue 2.3 Koppen mogen niet leeg zijn	32
Issue 2.4 Contrast breadcrumbs niet voldoende	33
Sample 3 Werkwijze, jaarverslag, jaarplan	35
Issue 3.1 Bestandsformaat niet vermeld in links	35
Sample 4 Nieuwsoverzicht	37
Issue 4.1 Datepickers niet bedienbaar met het toetsenbord of voor screenreader	37
Issue 4.2 aria-attribuut niet toegestaan bij datepickers	38
Issue 4.3 Linktekst voor link naar vorige/volgende pagina te vaag	39
Issue 4.4 Contrast zoekknop niet voldoende	41
Issue 4.5 Contrast paginering niet voldoende	42
Issue 4.6 Linktekst paginering voor screenreaders niet OK	44
Sample 5 Verordening	47
Issue 5.1 Geef pagina meer inhoud/context (aanbeveling)	47
Sample 6 Nieuwsflits	48
Issue 6.1 Linktekst hetzelfde voor links naar andere bestemming	48
Sample 7 Werkgroepen en wijkduo's	50
Issue 7.1 Geen alt-tekst voor afbeelding.....	51
Sample 8 Veelgestelde vragen	53
Issue 8.1 Uitklapbare blokken problematisch voor screenreaders	53
Sample 9 Contactgegevens	55
Sample 10 Adviezen	56
Issue 10.1 Geen gebruik van koppen.....	56
Sample 11 Signaalkaart	58

Issue 11.1 Contrast groene vraag-knop niet voldoende	58
Sample 12 Verslagen	60
Sample 13 Nieuwe leden stellen zich voor	61
Issue 13.1 Links moeten linkteksten bevatten	61
Issue 13.2 Geef pagina meer inhoud/context (aanbeveling)	62
Sample 14 Nieuwe leden stellen zich voor	64
Issue 14.1 Geef pagina meer inhoud/context (aanbeveling)	64
Sample 15 Maatschappelijke organisaties	65

Inleiding

Dit rapport bevat de uitkomst van een toegankelijkheidsonderzoek op **Participatieraad Heerenveen**. Het onderzoek werd op 4 februari 2021 uitgevoerd door Sophie Ragas en nagekeken door een DiAX-expert die geaccrediteerd is door de [International Association of Accessibility Experts](#).

Het doel van dit rapport is om uw team een volledig inzicht te geven in de toegankelijkheid van deze website en om u te helpen om de website toegankelijker te maken voor bezoekers met een beperking. Daarnaast zal het toepassen van de adviezen uit dit rapport ervoor zorgen dat deze website binnenkort kan voldoen aan de [Richtlijnen voor Toegankelijkheid van Webcontent \(WCAG\) 2.1 Niveau AA](#). Dat is de technische norm die opgenomen is in het [Vlaamse Bestuursdecreet](#) (Vlaanderen), de [federale Wet inzake toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties](#) (België) en in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid](#) (Nederland).

We testten deze website voor het eerst op 4 februari 2021. De volledige versiegeschiedenis vindt u op het voorblad van dit document.

👉 **NOOT:** Dit onderzoek is een momentopname. Het is mogelijk dat deze website veranderingen onderging sinds dit rapport werd afgeleverd, waardoor sommige bevindingen en oplossingsadviezen niet meer geldig zijn.

Onder de kopjes 'Over dit issue' vindt u, naast een vermelding van de WCAG Succescriteria waaraan niet is voldaan, een indicatie van de verwachte impact van het issue.

👉 **NOOT:** Deze inschattingen zijn enkel bedoeld om u te helpen bij het **prioriteren en toewijzen van acties**. De werkelijke impact van ieder issue is afhankelijk van menselijke en technische factoren.

Onderzoeksmethode

De onderzoeksmethode die Eleven Ways gebruikt, is geïnspireerd op de [WCAG-EM](#) Testmethodologie. We verrijken ieder rapport met oplossingsadvies en (indien nodig) met links naar on-linebronnen met aanvullende informatie.

- We hebben deze website getest met een combinatie van handmatige en geautomatiseerde testmethoden (zie ‘Hulpmiddelen’) op een totaal van **50 richtlijnen** uit WCAG 2.1 Niveau A en AA. We hebben deze website niet getest op de 28 strengere richtlijnen uit WCAG 2.1 Niveau AAA.
- De gedetecteerde issues worden niet uitputtend beschreven. Dat betekent: als een type toegankelijkheidsprobleem zich op meerdere plaatsen voordoet, dan geven we hiervan één of enkele voorbeelden.
- Onze verbetersuggesties zijn bedoeld om de ontwikkelaars op weg te zetten. Sommige problemen kunt u ook op een andere manier verhelpen.

Het onderzoek bestaat uit 5 stappen:

1. **Samenstellen van een steekproef** — een representatieve steekproef bevat de belangrijkste paginatypes, functionaliteiten en inhoudsvormen (zoals video’s, grafieken, tabellen en PDF-bestanden);
2. **Evaluëren van de steekproef** — we maken aantekeningen van alle issues die we herkennen als een inbreuk op één of meerdere succescriteria uit WCAG 2.1 Niveau AA;
3. **Rapporteren en documenteren van de bevindingen** — we bundelen gelijkaardige issues en/of bundelen issues die te maken hebben met een specifiek onderdeel of component; we beschrijven de stappen die nodig zijn om het issue te reproduceren (indien nodig).
4. **Toevoegen van oplossingsadvies** — we documenteren de issues met codefragmenten en/of schermafbeeldingen, links naar verdiepende artikels en goede voorbeelden.
5. Toevoegen van **impact-analyses en metadata**.

Toepassingsgebied ('scope') van het onderzoek

Zelf samengestelde steekproef.

Technology Baseline

- We hebben de toegankelijkheid van deze website getest in de meest recente versies van deze **desktop browsers**:
  - Google Chrome en/of Apple Safari op macOS (versie 10.15)
  - Mozilla Firefox en/of Microsoft Edge op Windows 10 (versie 2004).
- Voor optionele praktijktests gebruiken we deze **gangbare screenreaders**:
  - De actuele versie van [NVDA](#) voor Windows 10 (in combinatie met Mozilla Firefox)
  - De actuele versie van [VoiceOver](#) (in combinatie met Apple Safari)
- Voor optionele tests op **mobiele apparaten** hebben we toegang tot een Device Lab met smartphones van verschillende fabrikanten. Op iOS testen we met **VoiceOver** en op Android testen we met **TalkBack** (actuele versies).

👉 **NOOT:** Een WCAG-onderzoek is geen cross-browser-test. Daarom testen we niet met oudere versies van browsers, screenreaders en besturingssystemen. Als we echter een bug opmerken die (direct of indirect) een effect heeft op de toegankelijkheid van de website, dan maken we daar een opmerking over.

Gebruikte technologieën

Voor de interface van de website zijn de technologieën [HTML](#) (incl. [WAI-ARIA](#)), [CSS](#), [JavaScript](#) en [PDF](#) gebruikt, waarvoor door het W3C technieken zijn gedocumenteerd op de pagina [Techniques for WCAG 2.2 \(Engels\)](#).

Steekproeflijst

We hebben de steekproeflijst zorgvuldig samengesteld. De pagina's en/of user flows in deze lijst zijn representatief voor de verschillende paginatypen, inhoudsvormen en (essentiële) functionaliteiten die deel uitmaken van de website. De selectiecriteria voor de steekproeflijst worden in detail beschreven in de [Website Accessibility Conformance Evaluation Methodology](#) van het W3C.

Algemene samenvatting

Deze website voldoet nog niet helemaal aan WCAG 2.1 Niveau AA.

- De website bevat verschillende obstakels voor **toetsenbordgebruikers**, **blinde gebruikers** en voor **slechtziende gebruikers**.
- De meeste van deze problemen zijn met relatief kleine ingrepen te verhelpen door de ontwikkelaars.
- We hebben wel een aantal blokkerende issues gevonden, die een grote impact hebben op het gebruiksgemak voor bezoekers die aangewezen zijn op het gebruik van een screen reader.
  - Met name **Issue 1.1**, **Issue 1.2**, **Issue 1.3**, **Issue 4.1** en **Issue 8.1** zijn blokkerend.
- Een aandachtspunt voor de **redacteurs** is sommige pagina's meer inhoud/tekst te geven en bestandsformaten te vermelden in de linktekst.

In de aangeleverde steekproef hebben we **30** issues geïdentificeerd.

Steekproef

1. Homepage: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/>
2. Even voorstellen: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/even-voorstellen/>
3. Werkwijze, jaarverslag en jaarplan: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/werkwijze-en-jaarverslag/>
4. Nieuwsoverzicht: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/nieuws/>
5. Verordening en reglement: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/verordening-en-reglement/>
6. Nieuwsflits: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/nieuwsflits/>

7. Werkgroepen: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/werkgroepen/>
8. Veelgestelde vragen: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/veelgestelde-vragen/>
9. Contactgegevens: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/contactgegevens/>
10. Adviezen: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/adviezen/>
11. Signaalkaart: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/signaalkaart/>
12. Verslagen vergadering: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/verslagen-vergadering/>
13. Nieuwe leden stellen zich voor: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/nieuws/nieuwe-leden-2/>
14. Nieuwsflits januari: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/nieuws/nieuwsflits-december-3/>
15. Maatschappelijke organisaties in Heerenveen: <https://www.participatieraadheerenveen.nl/organisaties/>

Overzicht

RICHTLIJNEN	RESULTAAT
PRINCIPE 1 - Waarneembaar	
Richtlijn 1.1 – Tekstalternatieven	
1.1.1 Niet-tekstuele content Niveau A	Niet OK
Richtlijn 1.2 – Op tijd gebaseerde media	
1.2.1 Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) Niveau A	N/A
1.2.2 Ondertitels voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) Niveau A	N/A
1.2.3 Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) Niveau A	N/A
1.2.4 Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) Niveau AA	N/A
1.2.5 Audiodescriptie (vooraf opgenomen) Niveau AA	N/A
Richtlijn 1.3 – Aanpasbaar	
1.3.1 Info en relaties Niveau A	Niet OK
1.3.2 Betekenisvolle volgorde Niveau A	
1.3.3 Zintuiglijke eigenschappen Niveau A	N/A
1.3.4 Weergavestand Niveau AA	N/A
1.3.5 Identificeer het doel van de input Niveau AA	
Richtlijn 1.4 – Onderscheidbaar	
1.4.1 Gebruik van kleur Niveau A	Niet OK

RICHTLIJNEN	RESULTAAT
1.4.2 Geluidsbediening Niveau A	N/A
1.4.3 Contrast (Minimum) Niveau AA	Niet OK
1.4.4 Herschalen van tekst Niveau AA	OK
1.4.5 Afbeeldingen van tekst Niveau AA	OK
1.4.10 Reflow Niveau AA	OK
1.4.11 Contrast van niet-tekstuele content Niveau AA	OK
1.4.12 Tekstafstand Niveau AA	OK
1.4.13 Content bij hover of focus Niveau AA	OK
PRINCIPE 2 – Bedienbaar	
Richtlijn 2.1 – Toetsenbordtoegankelijk	
2.1.1 Toetsenbord Niveau A	Niet OK
2.1.2 Geen toetsenbordval Niveau A	OK
2.1.4 Enkel teken sneltoetsen Niveau A	N/A
Richtlijn 2.2 – Genoeg tijd	
2.2.1 Timing aanpasbaar Niveau A	N/A
2.2.2 Pauzeren, stoppen, verbergen Niveau A	N/A
Richtlijn 2.3 – Toevallen en fysieke reacties	
2.3.1 Drie flitsen of beneden drempelwaarde Niveau A	N/A
Richtlijn 2.4 – Navigeerbaar	
2.4.1 Blokken omzeilen Niveau A	Niet OK

RICHTLIJNEN	RESULTAAT
2.4.2 Paginatitel Niveau A	
2.4.3 Focus volgorde Niveau A	Niet OK
2.4.4 Linkdoel (in context) Niveau A	Niet OK
2.4.5 Meerdere manieren Niveau AA	OK
2.4.6 Koppen en labels Niveau AA	Niet OK
2.4.7 Focus zichtbaar Niveau AA	Niet OK
Richtlijn 2.5 – Input Modaliteiten	
2.5.1 Aanwijzergebaren Niveau A	N/A
2.5.2 Aanwijzerannulering Niveau A	N/A
2.5.3 Label in naam Niveau A	OK
2.5.4 Bewegingsactivering Niveau A	N/A
PRINCIPE 3 – Begrijpelijk	
Richtlijn 3.1 – Leesbaar	
3.1.1 Taal van de pagina Niveau A	OK
3.1.2 Taal van onderdelen Niveau AA	OK
Richtlijn 3.2 – Voorspelbaar	
3.2.1 Bij focus Niveau A	OK
3.2.2 Bij input Niveau A	OK
3.2.3 Consistente navigatie Niveau AA	OK
3.2.4 Consistente identificatie Niveau AA	OK

RICHTLIJNEN

RESULTAAT

Richtlijn 3.3 – Assistentie bij invoer

3.3.1 Foutidentificatie Niveau A OK

3.3.2 Labels of instructies Niveau A OK

3.3.3 Foutsuggestie Niveau AA OK

3.3.4 Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) Niveau AA

PRINCIPE 4 – Robuust

Richtlijn 4.1 – Compatibel

4.1.1 Parsen Niveau A Niet OK

4.1.2 Naam, rol, waarde Niveau A Niet OK

4.1.3 Statusberichten Niveau AA OK

SAMPLE 1 Homepage

ISSUE 1.1 Skiplink werkt niet

Probleem

Skiplinks zijn bedoeld om meteen naar de hoofdinhoud te kunnen springen en stukken die vaak herhaald worden in het bovenste gedeelte van een website (sitenaam, logo, menu) over te slaan. Skiplinks zijn niet alleen handig voor mensen die hulptechnologieën gebruiken als een screenreader maar ook voor gebruikers die (deels) afhankelijk zijn van een toetsenbord.

De skiplink werkt niet, omdat de ID waarnaar gelinkt wordt niet wordt gebruikt in de container met de hoofdinhoud. Gebruikers van screenreaders zullen zich afvragen waarom de skiplink niet werkt.

Oplossing

Pas het ID aan in de container met de hoofdinhoud:

Van

```
<main id="gemeente_heerenveen_main" class="main main-gm container">...</main>
```

Naar

```
<main id="mainContentSkip" class="main main-gm container">...</main>
```


Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.4.1 Blokken omzeilen](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken, mensen die aangewezen zijn op **invoer via het toetsenbord**, slechtzienden (inclusief ouderen)

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Blokkerend

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer, Front-end Developer

ISSUE 1.2

Skiplinks verborgen voor screenreaders

Probleem

De website biedt een skiplink aan, om meteen naar de hoofdinhoud te gaan. Maar deze wordt wel verborgen voor screenreaders. Hierdoor kunnen zij er geen gebruik van maken.

Oplossing

Verwijder het `aria-hidden` attribuut:

```
<a href="#mainContentSkip" class="skiplink" aria-hidden="true">Naar
```


hoofdinhoud

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.4.1 Blokken omzeilen](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Medium tot Hoog

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

ISSUE 1.3 Menu krijgt niet volle focus

Probleem

Het menu is te openen en te doorlopen met het toetsenbord, maar nadat het menu doorlopen is, wordt er verder gegaan met het doorlopen van de website. Dit is desoriënterend voor gebruikers van een screenreader, omdat ze wel het menu geopend hebben maar in hun beleving het menu nog niet verlaten hebben.

Dit probleem zorgt er ook voor dat het omslachtig is om het menu met het toetsenbord te sluiten. Het is de eerste optie nadat men het menu geopend heeft en na het doorlopen van alle

menu-items moet men alle items weer terug doorlopen (maar nu in omgekeerde volgorde) om het menu te kunnen sluiten.

Oplossing

Zorg dat de focus volledig op menu ligt als deze is geopend, en dat het menu gesloten moet worden om de website verder te doorlopen met toetsenbord of screenreader. Als de focus volledig op het menu ligt, zal men bij het tabben met het toetsenbord door het menu na alle menu-items weer terug bij de optie komen om het menu te sluiten.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Blokkerend

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.1.1 Toetsenbord](#), [2.4.3 Focus Order](#)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

TECHNOLOGIEËN

HTML, JavaScript

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienenden die een **screenreader** gebruiken

Lees meer

- [Introduction to Focus Management](#)
- [Managing Focus \(video\)](#)

ISSUE 1.4

RSS link in footer is leeg

Probleem

Screenshot: RSS-link

De RSS-link in de footer bevat geen URL en geen linktekst. Links moeten altijd een URL of linktekst bevatten om er voor te zorgen dat gebruikers van screenreaders links kunnen gebruiken.

```
<a href="">  
<span class="fa fa-fw fa-2x fa-rss-square"></span>  
</a>
```

Oplossing

Voeg een url toe en linktekst, of als er geen RSS-feed is, verwijder de link uit de footer.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

TECHNOLOGIEËN

HTML

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

2.4.4, 4.1.2

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken, mensen die **spraakcommando's** gebruiken

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Medium tot Hoog

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

ISSUE 1.5

Contrast links in navigatieblokken niet voldoende

Probleem

Screenshot: themablokken

De links in de themablokken hebben niet voldoende contrast met de achtergrond. De huidige contrastwaarde is 4.3:1 waar een waarde van minstens 4.5:1 verplicht is.

Laag contrast is problematisch voor ouderen en slechtzienden.

Oplossing

Maak de kleur van de links in dit blok een donkerder blauw of maak de achtergrond van de blokken een lichtere geel. Check de nieuwe kleuren altijd met een [contrast checker](#).

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.4.3 Contrast \(minimum\)](#)

TECHNOLOGIEËN

CSS

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Slechtzienden (inclusief ouderen)

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer, Visual Designer

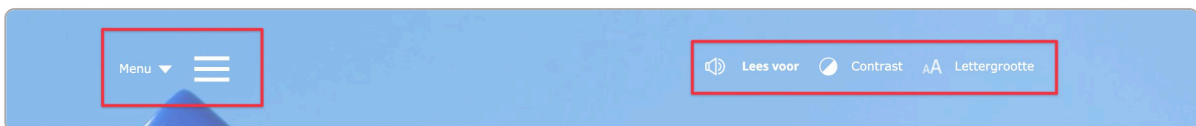
Lees meer

[WebAIM Contrast checker](#)

ISSUE 1.6

Contrast items in header niet voldoende

Probleem

Screenshot: links in header

De links in in de header hebben niet voldoende contrast met de achtergrond. De huidige contrastwaarde is is 1.9:1 waar een waarde van minstens 4.5:1 verplicht is.

Laag contrast is problematisch voor ouderen en slechtzienden.

Oplossing

Maak de kleur van de links in dit blok zwart of een donkerder blauw, bijvoorbeeld `#041E63`. Deze donkerblauw komt in de huisstijl van de site voor en zou daarom prima passen. Check de nieuwe kleuren altijd met een [contrast checker](#).

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.4.3 Contrast \(minimum\)](#)

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

TECHNOLOGIEËN

CSS

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer, Visual Designer

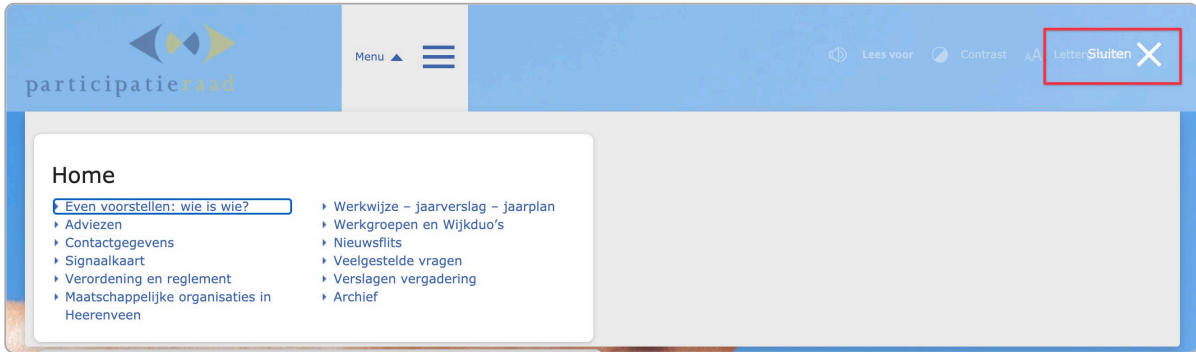
WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Slechtzienden (inclusief ouderen)

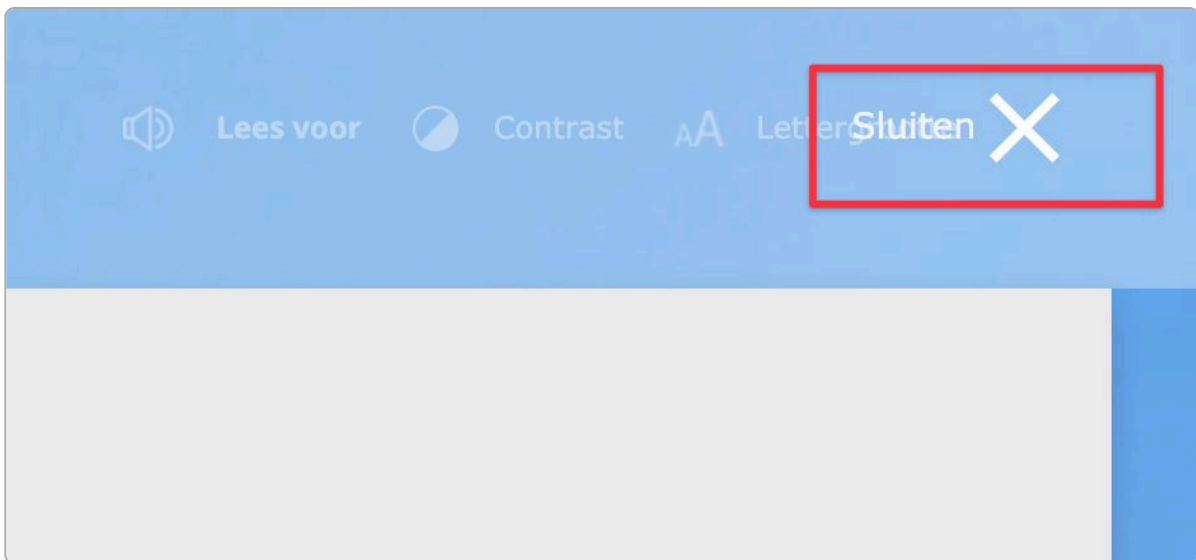
Lees meer

[WebAIM Contrast checker](#)

Contrast sluit menu-knop niet voldoende

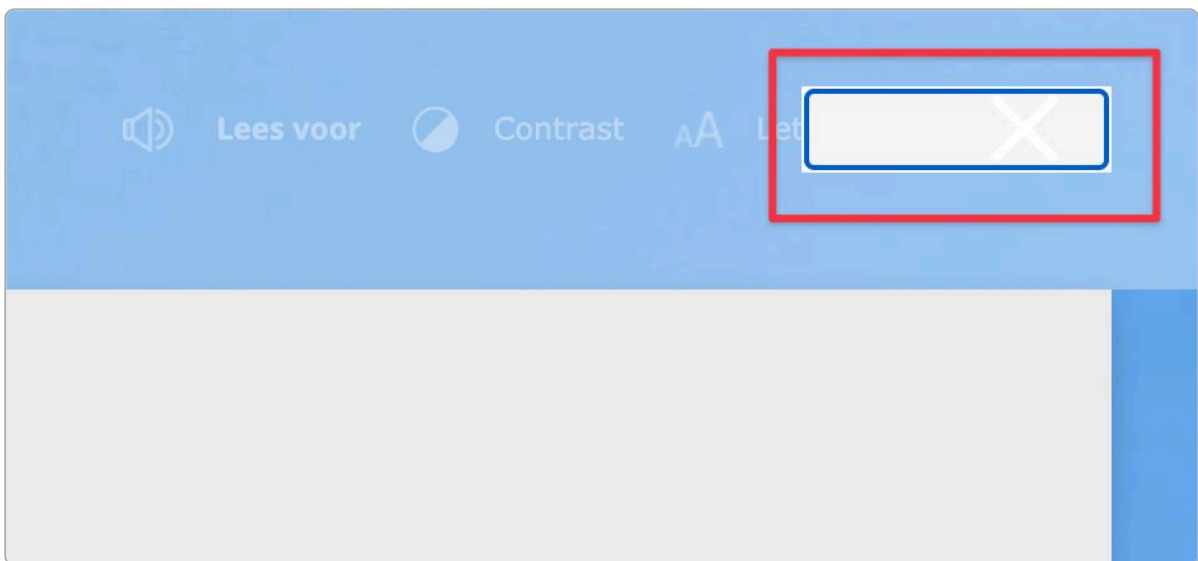
Probleem

Screenshot: sluitknop menu

Screenshot: knop in hover-state

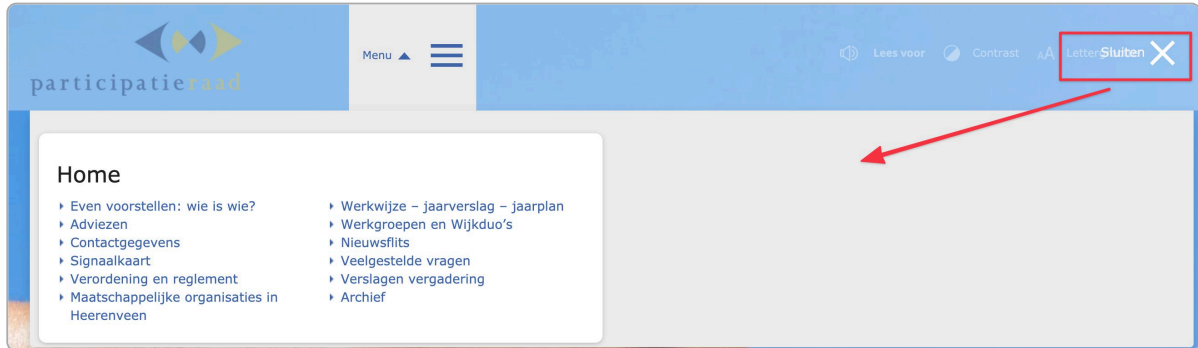
Screenshot: knop in focus-state

De sluitknop van het menu kent in allerlei states onvoldoende contrast met de achtergrond. Hierdoor zal de knop niet opvallen voor ouderen en slechtzienden. Ook wordt het lezen bemoeilijkt omdat de tekst over andere tekst wordt gezet.

Oplossing

De sluitknop wordt beter in de rechterbovenhoek van het menu geplaatst en maak de linktekst donkerblauw of zwart. Check de nieuwe kleuren altijd met een [contrast checker](#).

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.4.3 Contrast \(minimum\)](#)

TECHNOLOGIEËN

CSS

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Slechtzienden (inclusief ouderen)

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

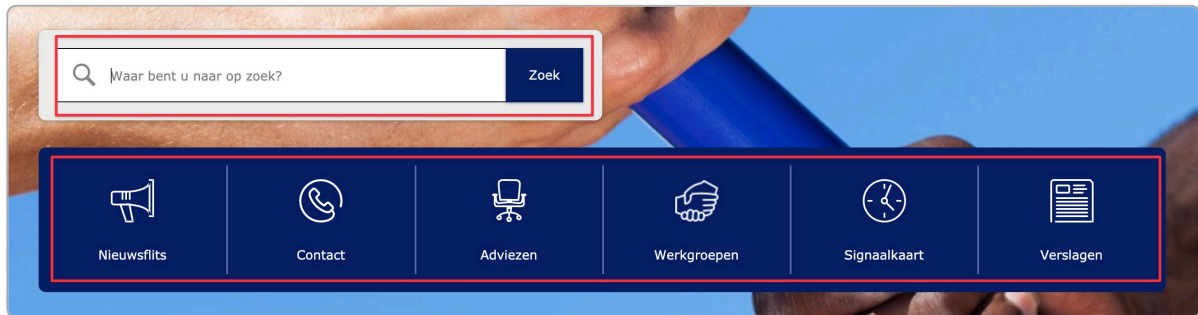
WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer, Visual Designer

Lees meer

[WebAIM Contrast checker](#)

Probleem

Screenshot: elementen zonder focusindicator

Er zijn elementen die geen duidelijke focusindicator krijgen. Voor gebruikers die (deels) afhankelijk zijn van een toetsenbord en/of visuele beperkingen is het belangrijk een duidelijke en volledige focusindicator te hebben, zodat ze weten waar ze zich precies op de pagina bevinden en welke link, knop of onderdeel van een formulier geselecteerd is.

Oplossing

In de CSS een focus-stijl toekennen aan deze elementen en een duidelijke, dikke rand maken zodat de focus opvalt. In deze gevallen is het niet slim om een blauwe focusindicator te gebruiken zoals bij de rest op de pagina, omdat het contrast met de blauwe elementen niet voldoende gaat zijn. Zorg ook in de CSS ervoor dat de focus voor het hele element geldt.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.4.7 Focus zichtbaar](#)

TECHNOLOGIEËN

CSS

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Medium tot Hoog

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Mensen die aangewezen zijn op **invoer via het toetsenbord**, slechtzienden (inclusief ouderen)

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

ISSUE 1.9 Links niet onderlijnd

Probleem

Links zijn niet onderlijnd. Voor mensen die slechtziend zijn helpt een lijn te herkennen dat iets een link is. Duidelijk herkenbare links zijn ook belangrijk voor mensen die spraaksoftware als Dragon Naturally Speaking gebruiken, zij kunnen anders geen links openen met hun stem.

Oplossing

Verwijder het `text-decoration` statement:

```
a {  
  color: #E1004F;  
  text-decoration: none;  
}
```


Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.4.1 Gebruik van kleur](#)

TECHNOLOGIEËN

CSS

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Slechtzienden (inclusief ouderen), mensen die **spraakcommando's** gebruiken

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPlossen?

Front-end Developer

ISSUE 1.10

Sla geen kopniveau's over (aanbeveling)

noot: dit is een aanbeveling

Er wordt meteen van een `<h1>` (de paginatitel) naar `<h3>` (de subkoppen) gesprongen. Het is best practice voor correcte code en om hiërarchie correct weer te geven dat er geen niveau wordt overgeslagen.

Pas de subkoppen aan naar `<h2>`.

ISSUE 1.11

Accessibility toolbar overbodig (aanbeveling)

noot: dit is een aanbeveling

De accessibilitytoolbar op de site is een mooi gebaar naar bezoekers toe, maar vaak brengen deze tools meer toegankelijkheidsproblemen met zich mee dan dat ze oplossen. Bovendien: degenen die een voorleesfunctie nodig hebben, gebruiken vaak al een screenreader of iets vergelijkbaars. Degenen die hoog contrast nodig hebben, zullen dit hebben ingeschakeld in de

instellingen van hun besturingssysteem en een designer kan zal een beter hoog contrast-thema kunnen opleveren dan dat deze tools dat kunnen.

Bezoekers hebben er meer aan dat de toegankelijkheid van de site goed zit en hun tools zo goed mogelijk ondersteund worden.

SAMPLE 2 Even voorstellen

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveau's over te slaan (issue 1.10). In dit hoofdstuk volgen issues die we aanvullend hebben gevonden.

ISSUE 2.1 **Aside-element opgenomen in een andere landmark (aanbeveling)**

noot: dit is een aanbeveling

Probleem

De zijbalk is opgemaakt in een `<aside>` element, maar die wordt nog ingesloten door drie `<div>` 's en een `<article>` element.

Het is een best practice om de `<aside>` naast een `<main>` -element te hebben.

Oplossing

Pas de code als volgt aan:

```
<main></main>  
<aside>...</aside>
```


Het is ook mogelijk om van de `<aside>` een `<div>` te maken.

Lees meer

[Deque University : Complementary landmarks and/or asides are top level](#)

ISSUE 2.2

ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen

Probleem

Een lege lijst onder de paginatitel om tabbladen te maken heeft de rol van `tablist`, waardoor automatisch er verwacht wordt dat er kind-elementen zijn met de rol van `tab`.

Hoewel de lijst leeg is zal hij wel worden aangekondigd door hulptechnologieën, wat verwarrend zal zijn voor gebruikers.

Oplossing

Verwijder dit lijst-element van pagina's die dit niet nodig hebben of voeg de `role="tab"` toe aan links.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

TECHNOLOGIEËN

HTML

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.3.1 Info en relaties](#)

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienenden die een **screenreader** gebruiken

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Medium tot Hoog

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

ISSUE 2.3

Koppen mogen niet leeg zijn

Probleem

```
<h3></h3>
<h3>Renie Plantinga, vicevoorzitter</h3>
...
<h3></h3>
<h3>Cobie Aandewiel-Van Beelen</h3>
...
<h3></h3>
<h3></h3>
<h3></h3>
<h3>Jelle Roorda</h3>
...
```

Er zijn diverse koppen aangegeven in de tekst, maar deze zijn niet ingevuld. Dit is vreemd voor gebruikers van hulptechnologieën als voorgelezen wordt dat het een lege kop is of als ze een overzicht opvragen van de paginastructuur met koppen.

Oplossing

Verwijder alle lege <h3>-elementen.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.3.1 Info en relaties](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

ISSUE 2.4

Contrast breadcrumbs niet voldoende

Probleem

U bent hier: [Home](#) > [Pagina's](#) > Even voorstellen

Ik zoek naar...

Zoek

Screenshot: breadcrumbs

De breadcrumbs hebben niet voldoende contrast. De huidige contrastwaarde van de links in de breadcrumbs is 4.1:1, waar een waarde van minstens 4.5:1 is verplicht.

Oplossing

Maak de kleur van de links in dit blok een donkerder blauw of maak de achtergrond van de blokken een lichtere geel. Check de nieuwe kleuren altijd met een [contrast checker](#).

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.4.3 Contrast \(minimum\)](#)

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

TECHNOLOGIEËN

CSS

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer, Visual Designer

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Slechtzienden (inclusief ouderen)

Lees meer

[WebAIM Contrast checker](#)

SAMPLE 3 Werkwijze, jaarverslag, jaarplan

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.3: Koppen mogen niet leeg zijn
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveaus over te slaan (issue 1.10) en een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1). In dit hoofdstuk volgen issues die we aanvullend hebben gevonden.

ISSUE 3.1 Bestandsformaat niet vermeld in links

```
<p>Bent u nieuwsgierig naar wat we allemaal hebben gedaan het afgelopen jaar?
Lees dan ons <a href="https://www.participatieraadheerenveen.nl/wp-content/
uploads/2017/03/Jaarverslag-2019.pdf">Jaarverslag 2019</a> (PDF 520 kB)</p>
```

Uit de linkteksten kan niet worden opgemaakt dat het een bestand betreft. Dit is belangrijk voor gebruikers van screenreaders, zodat ze weten dat er naar een bestand wordt gelinkt.

Oplossing

Vermeldt het bestandsformaat in iedere linktekst in plaats van na de link:

<p>Bent u nieuwsgierig naar wat we allemaal hebben gedaan het afgelopen jaar? Lees dan ons Jaarverslag 2019 (PDF)</p>

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.4.4 Linkdoel \(in context\)](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Medium tot hoog

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

SAMPLE 4 Nieuwsoverzicht

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveaus over te slaan (issue 1.10). In dit hoofdstuk volgen issues die we aanvullend hebben gevonden.

ISSUE 4.1 Datepickers niet bedienbaar met het toetsenbord of voor screenreader

Probleem

Screenshot: datepickers

De twee datepickers in deze balk zijn niet volledig bedienbaar met het toetsenbord: men kan namelijk geen dag kiezen.

Positieve noot: de overige opties (maand, jaar, huidige dag kiezen, selectie verwijderen, venster sluiten) werken wel met het toetsenbord.

Oplossing

Zorg dat mensen ook gewoon in het vak zelf een datum kunnen typen. Daarnaast: zorg dat de dagen bestuurbaar worden krijgen door er buttons van te maken, zoals dit [voorbeeld van het W3C](#) laat zien.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.1.1 Toetsenbord](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML, JavaScript

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken, mensen die aangewezen zijn op **invoer via het toetsenbord**, slechtzienden (inclusief ouderen)

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Blokkerend

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

ISSUE 4.2

aria-attribuut niet toegestaan bij datepickers

Probleem

De twee datepicker-velden hebben een aria-attribuut `aria-expanded="false"`. Dat attribuut is echter niet toegestaan op een input-element.

Oplossing

Verwijder het aria-attribuut.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Medium tot hoog

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[4.1.1 Parsen](#)

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken,

ISSUE 4.3 Linktekst voor link naar vorige/volgende pagina te vaag

Probleem

De linktekst voor de vorige/volgende pagina in de paginering is nu slechts een kleiner-dan of groter-dan symbool. Dat gaat voor gebruikers van screenreaders geen context of bedoeling geven als ze een overzicht van links opvragen. Mensen die spraakcommando's gebruiken gaan ook problemen hebben om de link te openen met hun stem, want ze verwachten niet dat het symbool de linktekst gaat zijn.

Oplossing

Pas de linktekst aan door middel van het toevoegen van een aria-label:

```
<a class="next page-numbers" href="https://www.participatieraadheerenveen.nl/nieuws/?pagina=2" aria-label="Volgende pagina">&gt;</a>
```

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Medium tot hoog

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.4.4 Linkdoel \(in context\)](#)

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken, mensen die **spraakcommando's** gebruiken,

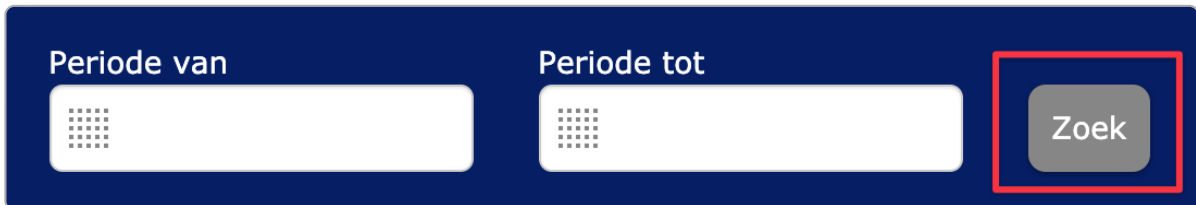

ISSUE 4.4

Contrast zoekknop niet voldoende

Probleem

Screenshot: zoekknop

De zoekknop heeft weinig contrast, de huidige waarde is 3.6:1, waar een waarde van minstens 4.5:1 verplicht is.

Oplossing

Pas de achtergrondkleur van de knop aan naar een donkerdere grijs. Check de nieuwe kleuren altijd met een [contrast checker](#).

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Slechtzienden (inclusief ouderen)

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.4.3 Contrast \(minimum\)](#)

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

TECHNOLOGIEËN

CSS

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer, Visual Designer

Lees meer

[WebAIM Contrast checker](#)

ISSUE 4.5

Contrast paginering niet voldoende

Probleem

Screenshot: paginering

De zoekknop heeft weinig contrast, de huidige waarde is 4:1:1, waar een waarde van minstens 4.5:1 verplicht is.

Het wordt veroorzaakt omdat er twee linkstijlen in de css zijn die met elkaar vechten:


```
}  
a, a:hover {  
  color: #4570ba;  
}  
a {  
  font-family: Verdana;  
}  
a, h5 {  
  font-size: 14px;  
  line-height: 20px;  
}  
a {  
  color: #3f66ab;  
  text-decoration: none;  
}
```

Screenshot: inspector van Chrome

Oplossing

Pas de volgende CSS toe en verwijder een van de overbodige linkstijlen:

```
nav.pagination .page-numbers a {  
  color: #3f66ab;  
}
```


Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.4.3 Contrast \(minimum\)](#)

TECHNOLOGIEËN

CSS

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Slechtzienden (inclusief ouderen)

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer, Visual Designer

Lees meer

[WebAIM Contrast checker](#)

ISSUE 4.6

Linktekst paginering voor screenreaders niet OK

Probleem

De paginering heeft speciale tekst voor screenreaders in de linktekst.

```
<a class="page-numbers" href="https://www.participatieraadheerenveen.nl/nieuws/?pagina=3"><span class="screen-reader-text">Pagina 1 </span>3<span class="screen-reader-text">Pagina 1</span></a>
```

Echter staat er bij ieder paginanummer:


```
<span class="screen-reader-text">Pagina 1 </span>
```

Dat helpt gebruikers van screenreaders niet. Het vervangt de linktekst niet voor ze, het voegt alleen maar tekst toe voor ze. Om linktekst duidelijker te maken voor screenreaders dient een andere aanpak gebruikt te worden.

Oplossing

Gebruik het aria-label attribuut om linktekst duidelijker te maken voor screenreaders:

```
<a class="page-numbers" href="https://www.participatieraadheerenveen.nl/nieuws/?pagina=3" aria-label="Pagina 3">3</a>
```

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.4.4 Linkdoel \(in context\)](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienenden die een **screenreader** gebruiken, mensen die **spraakcommando's** gebruiken,

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Medium tot hoog

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

SAMPLE 5 Verordening

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende
- Issue 3.1: Bestandsformaat niet vermeld in links

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveaus over te slaan (issue 1.10) en een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1). In dit hoofdstuk volgen issues die we aanvullend hebben gevonden.

ISSUE 5.1 Geef pagina meer inhoud/context (aanbeveling)

noot: dit is een aanbeveling

Het complete reglement van de participatieraad wordt als PDF-bestand aangeboden, evenals de verordening. Maar op de pagina staat geen alternatief of samenvatting van beide documenten. Als de PDF-bestanden niet toegankelijk zijn, zullen gebruikers met bijvoorbeeld een screenreader deze informatie moeten missen.

Leg op de pagina kort uit wat de verplichtingen van de raad zijn en welke regels voor de leden van de raad gelden.

SAMPLE 6 Nieuwsflits

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende
- Issue 3.1: Bestandsformaat niet vermeld in links

We herhalen ook onze aanbeveling om een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1). In dit hoofdstuk volgen issues die we aanvullend hebben gevonden.

ISSUE 6.1 Linktekst hetzelfde voor links naar andere bestemming

Probleem

Er zijn meerdere links met dezelfde linktekst. De regel is dat linkteksten uniek dienen te zijn, behalve als er links op een pagina zijn die naar dezelfde andere pagina verwijzen (bijv. een contact pagina).

Dubbele linkteksten zijn daarnaast niet handig voor gebruikers van een screen reader. Die kunnen vaak een overzicht oproepen van alle links op een pagina. Als er meerdere keren dezelfde linktekst daarin staat, hebben zij geen enkel idee wat die link zou kunnen doen. Ook gebruikers van spraaksoftware als Dragon Naturally Speaking ondervinden problemen. Zij kunnen met spraakcommando's dergelijke links niet openen met hun stem.

Oplossing

Zet het jaar steeds erbij in de linktekst.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.4.4 Linkdoel \(in context\)](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienenden die een **screenreader** gebruiken, mensen die **spraakcommando's** gebruiken, slechtzienenden (inclusief ouderen)

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Blokkerend

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

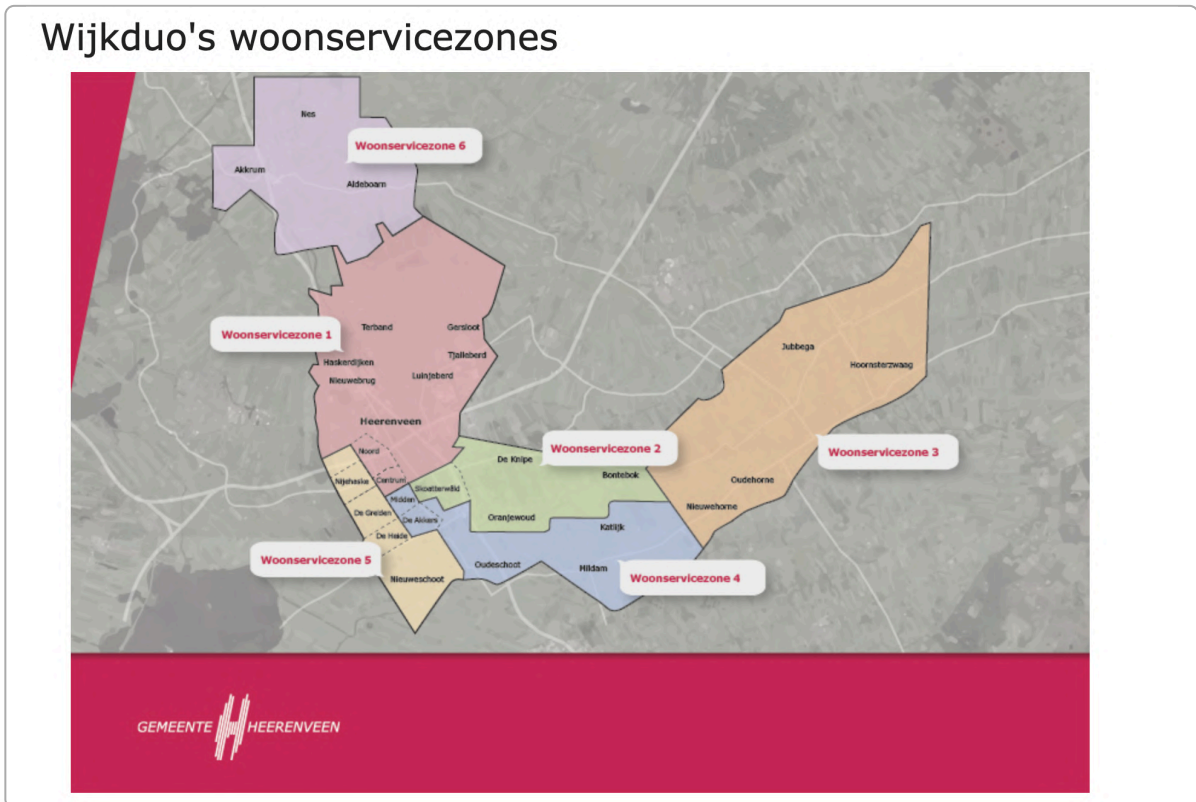
SAMPLE 7 Werkgroepen en wijkduo's

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende
- Issue 3.1: Bestandsformaat niet vermeld in links

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveau's over te slaan (issue 1.10) en een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1). In dit hoofdstuk volgen issues die we aanvullend hebben gevonden.

Probleem

De kaart met de woonservicezones heeft geen alt-tekst. Het is wel een afbeelding die meer context geeft aan de informatie eronder. Een alt-tekst is dan wel verplicht.

Oplossing

Geef de kaart een alt-tekst en koppel de uitleg onder de afbeelding aan de afbeelding

```

```

```
<div id="uitleg">  
  <p><strong>Woonservicezone 1 </strong>(Heerenveen Noord, centrum, Terband, Luinjeberd, Tjalleberd, Gersloot, Haskerdijken en Nieuwebrug)</p>  
  <p>Johannes Wassenaar</p>  
  ...  
</div>
```

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.1.1 Niet-tekstuele content](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

SAMPLE 8 Veelgestelde vragen

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveaus over te slaan (issue 1.10) en een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1). In dit hoofdstuk volgen issues die we aanvullend hebben gevonden.

ISSUE 8.1 Uitklapbare blokken problematisch voor screenreaders

Probleem

De uitklapbare blokken (accordeon) zijn problematisch voor gebruikers van screenreaders. Doordat er gebruikt gemaakt wordt van divs, zal een gebruiker niet snel doorhebben dat hij er iets mee kan en dat ze aanklikbaar zijn.

Oplossing

Het openen en sluiten van de blokken gebeurt het beste met buttons, dat maakt het bereikbaar en bedienbaar voor toetsenbordgebruikers en gebruikers van screen readers. Het [US Web Design System](#) heeft een mooi voorbeeld van een toegankelijk accordeon.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.3.1 Info en relaties](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Mensen die **spraakcommando's** gebruiken

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Blokkerend

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

SAMPLE 9 Contactgegevens

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveaus over te slaan (issue 1.10) en een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1).

Er zijn geen aanvullende issues gevonden bij het testen van deze pagina.

SAMPLE 10 Adviezen

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende
- Issue 3.1: Bestandsformaat niet vermeld in links
- Issue 6.1: Linktekst hetzelfde voor links naar andere bestemming

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveau's over te slaan (issue 1.10) en een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1). In dit hoofdstuk volgen issues die we aanvullend hebben gevonden.

ISSUE 10.1 Geen gebruik van koppen

Probleem

Op de pagina worden alleen voor de jaartallen koppen gebruikt, daarnaast wordt er gebruik gemaakt van vetgedrukte tekst. Dat impliceert wel koppen. De regel is dat als er iets uit ziet en zich gedraagt als een kop het ook als een kop opgemaakt moet worden.

Door het gebruik van koppen krijgt een pagina ook meer hiërarchische structuur, wat belangrijk is voor gebruikers met een screenreader.

Oplossing

Maak van vetgedrukte teksten subkoppen met `<H2>` en (eventueel) `<H3>`.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.3.1 Info en relaties](#), [2.4.6 Koppen en labels](#)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken,

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

SAMPLE 11 Signaalkaart

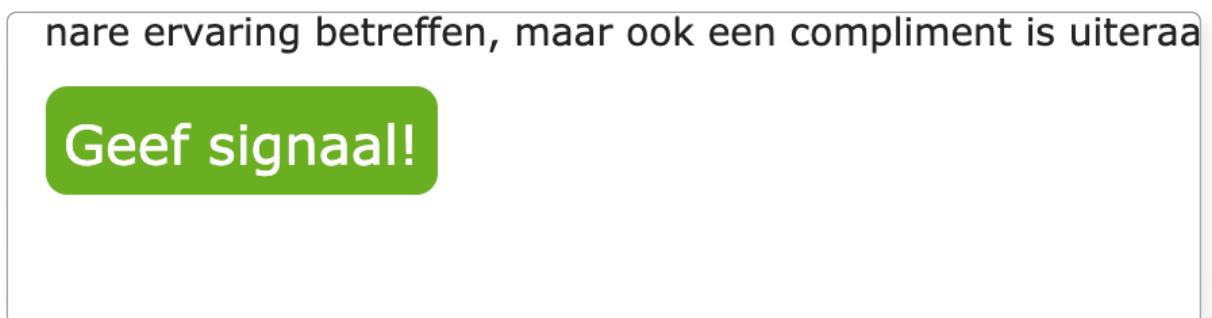
De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveaus over te slaan (issue 1.10) en een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1). In dit hoofdstuk volgen issues die we aanvullend hebben gevonden.

ISSUE 11.1 Contrast groene vraag-knop niet voldoende

Probleem

Screenshot: button

De knop haalt een contrastverhouding van 2.7:1, waar een waarde van minstens 4.5:1 verplicht is.

Dat zorgt ervoor dat mensen visuele beperkingen, slechtzienden of ouderen de tekst moeilijk

zullen kunnen lezen.

Oplossing

Kies een donkerdere groene kleur voor deze knop.

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Laag tot Medium

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[1.4.3 Contrast \(minimum\)](#)

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

TECHNOLOGIEËN

CSS

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Slechtzienden (inclusief ouderen), mensen met een **kleurzinstoornis**

Lees meer

[WebAIM Contrast checker](#)

SAMPLE 12 Verslagen

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende
- Issue 3.1: Bestandsformaat niet vermeld in links

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveau's over te slaan (issue 1.10) en een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1).

SAMPLE 13 Nieuwe leden stellen zich voor

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende

ISSUE 13.1 Links moeten linkteksten bevatten

Probleem

Screenshot: social media links

De links in het social media-blok hebben geen linktekst, ze bevatten enkel het icoon. Hierdoor zullen gebruikers van screenreaders de context van de links missen en zullen zij de URL voorgelezen krijgen. Doordat er geen linktekst is, kunnen mensen die spraaksoftware gebruiken deze links niet gebruiken met hun stem.

Oplossing

Geef iedere link een aria-label, bijv.

```
<a href="http://www.facebook.com/share.php?u=https%3A%2F%2Fwww.participatieraadheerenveen.nl%2Fnieuws%2Fnieuwe-leden-2%2F&title=Leden+stellen+zich+voor" target="_blank" aria-label="Delen op Facebook">...</a>
```

Over dit issue

SOORT ISSUE

WCAG-inbreuk

GESCHATTE IMPACT VOOR GEBRUIKERS

Medium tot Hoog

NEGATIEF BEOORDEELD OP BASIS VAN

[2.4.4 Linkdoel \(in context\)](#)

GESCHATTE COMPLEXITEIT VAN DE OPLOSSING

Laag tot medium (een aanpassing in de code)

TECHNOLOGIEËN

HTML

WIE KAN HET PROBLEEM OPLOSSEN?

Front-end Developer

WIE ONDERVINDT MOGELIJK HINDER?

Blinden en slechtzienden die een **screenreader** gebruiken, mensen die **spraakcommando's** gebruiken

ISSUE 13.2

Geef pagina meer inhoud/context (aanbeveling)

noot: dit is een aanbeveling

In dit nieuwsbericht ontbreekt een link naar de 'Even voorstellen'-pagina en wellicht is het geen

slecht idee dat de nieuwe mensen zich in dit nieuwsbericht al zich even kort voorstellen? Dat geeft deze pagina meer inhoud en body voor de bezoekers.

SAMPLE 14 Nieuwe leden stellen zich voor

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende
- Issue 3.1: Bestandsformaat niet vermeld in links

ISSUE 14.1 Geef pagina meer inhoud/context (aanbeveling)

 NOOT: dit is een aanbeveling

Er wordt enkel een link aangeboden in het nieuwsbericht, er is verder geen inhoud. Op de pagina staat geen alternatief of samenvatting van beide documenten. Als de PDF-bestanden niet toegankelijk zijn, zullen gebruikers met bijvoorbeeld een screenreader deze informatie moeten missen.

Geef een kort tekstje waarin je opsomt welke onderwerpen in de nieuwsflits besproken worden.

SAMPLE 15 Maatschappelijke organisaties

De volgende issues komen op deze pagina ook voor:

- issue 1.9: Links niet onderlijnd
- Issue 2.2: ARIA-rol kan niet zonder bepaalde kind-elementen
- Issue 2.4: Contrast breadcrumbs niet voldoende

We herhalen ook onze aanbeveling om geen kopniveaus over te slaan (issue 1.10) en een `aside`-element niet op te nemen in een andere landmark (issue 2.1).